

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE W KRAŚNIKU ORAZ
WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Sprawozdanie sporządzone w związku z art. 112 ust.12
ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
(Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 ze zm.)

Kraśnik, marzec 2025

Spis treści

WPROWADZENIE	3
I. Realizacja zadań powiatu.....	4
1. Organizacja i realizacja pieczy zastępczej.....	5
2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej.....	5
3. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy	9
4. Przyznanie mieszkania wspomagane.....	11
5. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej.....	12
6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa.....	13
7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.....	15
8. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	16
9. Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez opracowywanie i realizację programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.....	17
10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu	17
11. Orzekanie o niepełnosprawności.....	19
12. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami	21
1) Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych.....	25
2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów.....	26
3) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	28
4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością	30
5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	33
6) Dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.....	33
13. Program pilotażowy „Aktywny samorząd”.....	35
14. S- A -M – Samodzielność - Aktywność - Mobilność	40
15. Pomoc udzielana cudzoziemcom	42
16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	43
17. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w dokumentach strategicznych pomocy społecznej	46
II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.....	47
III. Podsumowanie i wnioski.....	48

WPROWADZENIE

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku (zwane dalej PCPR), jest powiatową jednostką organizacyjną pomocy społecznej realizującą zadania powiatu w zakresie funkcjonowania systemu pomocy społecznej o charakterze ponadgminnym. PCPR działa na podstawie Statutu i Regulaminu Organizacyjnego. Realizuje zadania wskazane w ustawie o pomocy społecznej, ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zakres i charakter funkcjonowania PCPR regulują również inne ustawy. Są to: ustawa o finansach publicznych, ustawa o samorządzie powiatowym, ustawa o ochronie danych osobowych, Prawo zamówień publicznych, ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Zapewnienie sprawnego funkcjonowania jednostki należy do zadań własnych powiatu. Powiat ma obowiązek utrzymywać „*powiatowe centrum pomocy rodzinie i zapewnić środki na wynagrodzenia pracowników*”. Na funkcjonowanie PCPR w roku 2024 powiat kraśnicki zapewnił środki finansowe w wysokości 2.469.380,26 zł. Natomiast na funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku wydatkowano 115.048,70 zł. Na funkcjonowanie Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydatkowano w roku 2024 kwotę 635.736,39 zł – dotacja od Wojewody Lubelskiego. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w jednostce zatrudnione były 33 osoby.

Beneficjentami działalności PCPR w roku 2024 były osoby i rodziny, którym prawo gwarantowało skorzystanie z pomocy społecznej w celu umożliwienia przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie były one w stanie pokonać same, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Oprócz zadań ustawowych PCPR w roku 2024 zaangażowane było w realizację programów i projektów celowych pomocy i integracji społecznej, co wymagało od pracowników jednostki dodatkowego zaangażowania zawodowego w celu organizowania i udzielania wsparcia różnym grupom mieszkańców naszego powiatu, na warunkach przewidzianych w tych projektach. Przyjęte w ustawach zadania realizowane były w formie wsparcia, pomocy, dofinansowania, świadczeń lub realizacji praw i uprawnień.

Wsparcie, jakiego udzielało PCPR realizowano z należytych poszanowaniem godności osobistej oraz podmiotowości danej osoby i rodziny, przy wykorzystaniu ich zasobów własnych oraz środowiska lokalnego.

Ważnym zadaniem PCPR o charakterze wewnętrznym było sprawowanie w imieniu Starosty Kraśnickiego nadzoru nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej, warsztatu terapii zajęciowej oraz koordynowanie realizacji przyjętych powiatowych programów:

1. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025;
2. Powiatowego Programu Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025;
3. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025;
4. Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2022-2024.

Ponadto w roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku przystąpiło do prac związanych z opracowaniem Powiatowego Programu Pieczy Zastępczej na lata 2025-2027, który został przyjęty do realizacji uchwałą Nr IX-75/2025 Rady Powiatu w Kraśniku z dnia 29 stycznia 2025 roku.

Wspierano działania organizacji pozarządowych. Prowadzona była współpraca z instytucjami, tj.: Lubelskim Urzędem Wojewódzkim i Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, miejskimi i gminnymi jednostkami pomocy społecznej oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

I. Realizacja zadań powiatu

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku w partnerstwie ze Spółdzielnią Socjalną „Nowy Pomysł” od 01.04.2024 roku realizuje projekt pn. *„Rozwój Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku”*, który współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 Oś Priorytetowa VIII Zwiększenie spójności społecznej Działanie 8.8 Wsparcie rodziny i pieczy zastępczej. Celem realizowanego projektu jest wsparcie Ośrodka Interwencji Kryzysowej, funkcjonującego w ramach PCPR w Kraśniku oraz poszerzenie jego oferty poprzez rozwój usług specjalistycznych i interwencyjnych dla osób doświadczających kryzysu, w tym dzieci, młodzieży czy rodzin dotkniętych przemocą i dyskryminacją.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku odpowiada za realizację zadania Pierwszy kontakt w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Kraśniku poprzez wsparcie telefoniczne: psychologa, prawnika oraz pracownika socjalnego w ramach tzw. Telefonu Zaufania, który działa w wydłużonych godzinach pracy OIK w Kraśniku, co pozwala na większą dostępność usług. W ramach funkcjonowania tzw. Telefonu Zaufania odnotowano 385 połączeń, co świadczy o dużym zapotrzebowaniu na tego typu wsparcie wśród mieszkańców powiatu kraśnickiego.

W ramach realizowanego projektu PCPR w Kraśniku od października 2024 roku prowadzi 4 grupy wsparcia dla 20 osób doświadczających przemocy. Ich celem jest zapewnienie uczestnikom bezpiecznej przestrzeni do dzielenia się swoimi doświadczeniami oraz odbudowy poczucia własnej wartości. Organizacja grup wsparcia stanowi istotny element kompleksowej pomocy oferowanej w ramach projektu, wspierając osoby dotknięte przemocą w procesie odzyskiwania poczucia bezpieczeństwa i samodzielności.

Działania te zapewniają mieszkańcom powiatu kraśnickiego stałą i profesjonalną pomoc w trudnych sytuacjach życiowych.

1. Organizacja i realizacja pieczy zastępczej

Informacja na temat realizacji zadania powiatu w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest przedmiotem odrębnego opracowania, które zostanie przedstawione Radzie Powiatu w formie dokumentu pod nazwą *Sprawozdanie z efektów pracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jako organizatora rodzinnej pieczy zastępczej*.

2. Umieszczanie w domach pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej stanowią tradycyjną formę pomocy instytucjonalnej, które świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu. Mieszkańcami domów są osoby, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności wymagają całodobowej opieki, a nie mogą otrzymać niezbędnej pomocy i wsparcia w miejscu zamieszkania. Na terenie powiatu kraśnickiego funkcjonują trzy domy pomocy społecznej:

- 1) Dom Pomocy Społecznej w Popkowicach – który przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych, dysponujący 186 miejscami;
- 2) Dom Pomocy Społecznej w Kraśniku – przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych, dysponuje 73 miejscami;
- 3) Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie – przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie (15 osób) oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (50 osób), w sumie dysponuje 65 miejscami.

Wszystkie trzy domy są od wielu lat wpisane do wojewódzkiego rejestru domów pomocy społecznej, co oznacza, że powiat kraśnicki posiada zezwolenia na ich prowadzenie wydane na czas nieokreślony.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. W 2024 roku średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej prowadzonych przez powiat kraśnicki wyniósł:

- 1) w Domu Pomocy Społecznej w Popkowicach – **5.800,00 zł**;
- 2) w Domu Pomocy Społecznej w Kraśniku – **5.900,00 zł**;
- 3) w Domu Pomocy Społecznej w Gościeradowie - **7.500,00 zł**.

Powiat kraśnicki umieszczając poszczególne osoby w domach pomocy społecznej ściśle współpracował w tym zakresie z ośrodkami pomocy społecznej, które wydawały decyzje administracyjne o skierowaniu i decyzje o odpłatności za pobyt.

W roku 2024 do domów pomocy społecznej na terenie powiatu kraśnickiego przyjęto 73 osoby. Informację dotyczącą liczby osób przyjętych do domów pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu kraśnickiego oraz spoza powiatu kraśnickiego przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Liczba osób przyjętych do domów pomocy społecznej z poszczególnych gmin powiatu kraśnickiego i innych powiatów w 2024 roku

Lp.	Siedziba jednostki pomocy społecznej	Liczba przyjętych osób
1.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku	20
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kraśniku	5
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Gościeradowie	4
4.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Urzędowie	1
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkołazie	2
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Szastarce	0
7.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierzkowicach	0
8.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakrzówku	2
9.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzydniku Dużym	4
10.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Annopolu	1
11.	Ośrodki pomocy społecznej spoza terenu powiatu kraśnickiego	34
Razem		73

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

W roku 2024 domy pomocy społecznej opuściło 71 osób. Przyczyną opuszczenia było wystąpienie różnych zdarzeń życiowych i losowych. W poszczególnych domach odnotowano następującą sytuację:

- 1) w DPS w Kraśniku zmarło 10 osób, a 4 osoby zrezygnowały z pobytu;
- 2) w DPS w Popkowicach zmarło 40 osób, a 15 osób zrezygnowało z pobytu;
- 3) w DPS w Gościeradowie zmarło 4 osoby, a 0 osób zrezygnowało z pobytu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. w domach pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu kraśnickiego przebywało 319 mieszkańców, z tego:

- 1) 148 mieszkańców pochodzących z terenu powiatu kraśnickiego;
- 2) 171 mieszkańców pochodzących z terenów innych powiatów.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. w domach pomocy społecznej przebywało 49 osób przyjętych na podstawie skierowań wydanych przed 1 stycznia 2004 roku (na tzw. starych

zasadach). W 2024 roku PCPR wydał 165 decyzji administracyjnych w sprawach indywidualnych poszczególnych osób. Zakres wydanych decyzji przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Liczba indywidualnych decyzji administracyjnych wydanych przez PCPR w 2024 roku

Siedziba domu	Rok 2024		
	Rodzaj decyzji		
	o umieszczeniu	o odpłatności	o wygaszeniu/ uchyleniu
Dom Pomocy Społecznej w Popkowicach	62	12	15
Dom Pomocy Społecznej w Kraśniku	18	2	5
Dom Pomocy Społecznej w Gościeradowie	7	43	1
Razem	87	57	21

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

Według stanu na grudzień 2024 roku na przyjęcie do domów pomocy społecznej oczekiwało 11 osób, w tym do DPS w Popkowicach 2 osób, do DPS w Kraśniku 1 osoba, do DPS w Gościeradowie 0 osób. Wszystkie osoby oczekujące po spełnieniu wymagań formalnych uzyskały pobyt.

Do podstawowych zadań i czynności PCPR w zakresie prowadzenia domów pomocy społecznej i umieszczania w nich skierowanych osób należało:

- 1) uzgadnianie skierowań z ośrodkami pomocy społecznej i domami pomocy społecznej;
- 2) prowadzenie listy osób oczekujących na umieszczenie;
- 3) wydawanie decyzji administracyjnych o umieszczeniu;
- 4) wydawanie decyzji administracyjnych o rezygnacji/umorzeniu oraz decyzji stwierdzających ich wygaśnięcie;

- 5) wydawanie decyzji administracyjnych o odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej dla osób, które zostały przyjęte lub skierowane przed dniem 1 stycznia 2004 roku;
- 6) ustalanie średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w poszczególnych domach pomocy społecznej i ogłoszenie go w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego do dnia 31 marca danego roku;
- 7) sporządzanie miesięcznych informacji o mieszkańcach i dochodach z odpłatności za pobyt w placówce dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- 8) prowadzenie dokumentacji osób przyjętych do domów;
- 9) sporządzanie sprawozdań okresowych dla Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego i Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej;
- 10) sprawowanie nadzoru nad działalnością domów pomocy społecznej – kontrole wynikające z planu pracy i przeprowadzone w ramach działań interwencyjnych

3. Kierowanie do środowiskowego domu samopomocy

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kraśniku przy ul. Grunwaldzkiej 6 zwany dalej ŚDS jest ośrodkiem wsparcia typu A, B, C przeznaczony dla osób przewlekle psychicznie chorych oraz osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim (w przypadku gdy poza niepełnosprawnością intelektualną występują u nich inne sprzężone zaburzenia, szczególnie neurologiczne, mających poważne trudności w życiu codziennym), umiarkowanym i znacznym, często po leczeniu psychiatrycznym, zagrożonych marginalizacją społeczną. Prowadzi swoją działalność od 2006 roku. Środowiskowy Dom Samopomocy w Kraśniku posiada 55 miejsc statutowych. Liczba uczestników ŚDS na dzień 31.12.2024 roku wynosiła 60 osób, w tym 13 osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy przy Al. Niepodległości 23 zwany dalej ŚDS jest placówką dziennego pobytu przeznaczoną dla 50 osób przewlekle psychicznie chorych, wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym, a dla osób z lekkim tylko w przypadku gdy poza niepełnosprawnością intelektualną występują u nich inne

sprężone zaburzenia, szczególnie neurologiczne, mających poważne trudności w życiu codziennym. Z usług ŚDS może korzystać młodzież od 18 roku życia oraz osoby dorosłe (w tym również seniorzy). Liczba uczestników ŚDS na dzień 31.12.2024 r. wskazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych TYP – C wynosiła 18 osób, ilość uczestników ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi TYP D – wynosiła 33 osoby.

Prowadzenie i finansowanie działalności ŚDS jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, a środki finansowe na jego bieżące utrzymanie zapewnia Wojewoda Lubelski.

Miesięczny koszt utrzymania jednego uczestnika w roku 2024 od stycznia do lipca wyniósł 2250,40 zł. W miesiącach od sierpnia do grudnia miesięczny koszt utrzymania jednego uczestnika zwiększono do kwoty 2483,20 zł.

Dodatkowo na każdą osobę z niepełnosprawnością sprzężoną ŚDS otrzymują dotację w kwocie 675,12 zł miesięcznie. Od miesiąca sierpnia do grudnia dotacja wzrosła do kwoty 744,96 zł.

Organem kierującym do ŚDS jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. W związku z wejściem w życie z dniem 30 maja 2021 r. ustawy z dnia 15 kwietnia 2021 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego od czerwca 2021 r. pobyt dzienny w środowiskowych domach samopomocy jest nieodpłatny. W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wydało łącznie 185 decyzji administracyjnych kierujących do ŚDS.

Celem działalności statutowej Środowiskowego Domu Samopomocy jest wspieranie osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin oraz kompensowanie skutków niepełnosprawności w sferze zdrowia psychicznego poprzez:

- 1) stwarzanie warunków do nabycia umiejętności wykonywania podstawowych czynności życia codziennego, doskonalenie umiejętności nabytych oraz realizacja zadań życiowych;
- 2) podtrzymywanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia;
- 3) wspieranie psychiczne i terapeutyczne;
- 4) opiekę pielęgniarzką i psychiatryczną;
- 5) rehabilitację ruchową;
- 6) dążenie do aktywizacji społecznej i zawodowej;

- 7) stymulowanie osobistego rozwoju z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych uczestników oraz ich potrzeb, oczekiwań i zainteresowań.

Środowiskowe Domy Samopomocy zapewniają uczestnikom pobyt przez 5 dni w tygodniu, w wymiarze 8 godzin dziennie oraz jeden gorący posiłek dziennie.

4. Przyznanie mieszkania wspomaganego

Mieszkania wspomagane prowadzone są przez Środowiskowy Dom Samopomocy typu C, D w Kraśniku znajdują się przy Al. Niepodległości 23, 23-204 Kraśnik. Nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań i realizacją świadczonej pomocy sprawuje Dyrektor ŚDS Kraśnik.

Mieszkanie wspomagane przeznaczone jest w szczególności dla:

- 1) osoby niepełnosprawnej, w tym osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

Mieszkania wspomagane stworzone są dla 12 osób. W mieszkaniu wspomaganym świadczy się usługi bytowe, pracę socjalną oraz pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania niezależności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości. W 2024 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wydało łącznie 23 decyzje administracyjne przyznające mieszkania wspomagane.

Kwalifikacji do mieszkania wspomaganego dokonuje się na podstawie pisemnego wniosku osoby zainteresowanej, ubiegającej się o przyznanie pomocy w formie pobytu w mieszkaniu oraz dokumentów potwierdzających spełnianie innych wymagań. Podstawą przyznania wsparcia w mieszkaniu wspomaganym jest decyzja administracyjna wydana przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku lub inną upoważnioną osobę, określająca m.in. czas pobytu w mieszkaniu. Prawo do zamieszkania w mieszkaniu przysługuje wyłącznie osobie wskazanej w decyzji administracyjnej.

Uzgodnienia dotyczące celu i okresu pobytu, rodzaju i zakresu oczekiwanego (świadczonego) wsparcia, uprawnień osoby korzystającej ze wsparcia, indywidualizacji i dostosowania pomocy, włączenia społecznego oraz zasad i sposobu realizacji programu wsparcia dokonuje się w „Kontrakcie mieszkaniowym”. Kontrakt mieszkaniowy zawierany jest pomiędzy podmiotem kierującym (ŚDS Kraśnik), a osobą ubiegającą się o przyznanie pobytu w mieszkaniu wspomaganym lub jej przedstawicielem ustawowym.

Pobyt w mieszkaniu wspomaganym jest nieodpłatny z uwagi na realizację projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 „Utworzenie Środowiskowego Centrum Wsparcia poprzez rewitalizację terenu po byłej Przychodni Specjalistycznej przy Al. Niepodległości 23 w Kraśniku”.

Okres, na jaki przydzielone jest miejsce w mieszkaniu wspomaganym ma charakter czasowy i zależy od indywidualnej sytuacji. W przypadku osób, które posiadają orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach, pobyt w mieszkaniu wspomaganym może być przyznany na czas nieokreślony.

5. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej

Powiat kraśnicki prowadzi Ośrodek Interwencji Kryzysowej, który działa przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie. Jego siedziba znajduje się w budynku Zespołu Szkół nr 3, ul. Słowackiego 7, tel. 665-943-069, e-mail oik@pcpr.krasnik.pl.

W ośrodku zostali zatrudnieni specjaliści, którzy udzielają wsparcia w ramach poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej. Praca zatrudnionych specjalistów ukierunkowana jest na pomoc osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych i na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. W zależności od rodzaju problemu, jego intensywności i czasu trwania specjaliści danego obszaru problemowego podejmowali następujące czynności wspierające:

- psycholog – udzielane formy wsparcia to: poradnictwo; terapia indywidualna dzieci, młodzieży i dorosłych; terapia rodzinna; konsultacje; psychoedukacja i poradnictwo wychowawcze. W ośrodku w roku 2024 zatrudnionych było sześciu psychologów;
- prawnik – udzielane formy wsparcia to: porady, udzielanie informacji o obowiązujących przepisach w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, a także sporządzanie pism procesowych. W ośrodku w roku 2024 zatrudniony był jeden prawnik;
- pracownik socjalny – udzielane formy wsparcia to: porady, konsultacje i udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach, przedstawianie oferty wsparcia

realizowanej przez instytucje i organizacje pozarządowe na terenie powiatu kraśnickiego. W 2024 r. zatrudniony był jeden pracownik socjalny;

Na zasoby ośrodka składają się trzy pokoje. Jeden zajmuje psycholog i prawnik, drugi zajmuje pracownik socjalny, a w trzecim odbywają się kontakty członków rodzin biologicznych z dziećmi, skierowanych postanowieniem sądu.

Nadzorowano ustanowione przez sąd rodzinny kontakty dziecka z rodzicem w sytuacji rozwodu bądź separacji lub pieczy zastępczej. Z tej formy wsparcia skorzystało 19 rodzin w tym 11 rodzin z pieczy zastępczej. W 2024 roku odbyło się 104 kontakty w tym 38 spotkań rodziców biologicznych z dziećmi w obecności rodziców zastępczych.

W roku 2024 Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kraśniku wszczął jedną procedurę „Niebieskiej Karty”.

Informacja o możliwości skorzystania z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest corocznie uaktualniana i zamieszczona na stronie internetowej PCPR w Kraśniku wraz z bazą teled adresową danych instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą domową z wykazem podmiotów zapewniających miejsca schronienia oraz podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego na terenie województwa lubelskiego. Mieszkańcom powiatu kraśnickiego bez względu na wiek i sytuację materialną proponowana jest fachowa, anonimowa i bezpłatna pomoc. Osoby, które zgłaszały się po pomoc w rozwiązywaniu problemów rodzinnych najczęściej czyniły to z własnej inicjatywy. Były też przypadki kierowania do ośrodka przez kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych oraz instytucje pracujące na rzecz dziecka i rodziny. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Kraśniku w 2024 roku współpracował z Sądem Rejonowym w Kraśniku, Sądem Okręgowym w Lublinie, ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego, pedagogami szkolnymi.

6. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa

W roku 2024 do Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku zgłosiło się 266 osoby, natomiast ze wsparcia skorzystało 214 osób w związku z wystąpieniem sytuacji kryzysowej o charakterze:

- Rozwojowym (problemy rodzinne, wychowawcze, szkolne, zdarzenia losowe)
 - 79 osób;

- Sytuacyjnym (uzależnienia, kryzysy psychiczne, próby samobójcze, sprawcy przemocy, działania informacyjne) - 45 osób;
- Traumatycznym (przemoc, zaburzenia psychiczne) - 90 osób.

Liczba osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej z powodu przemocy domowej to 18 osób, w tym 3 dzieci. Przeważnie były to kobiety w wieku od 21 do 70 roku życia, w większości z wykształceniem średnim i wyższym, pracujące. Nie posiadały najbliższej rodziny, u której mogłyby otrzymać wsparcie i pomoc.

Z analizy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku wynika, że spośród tych przypadków zgłoszonej przemocy najczęściej sprawcy stosowali przemoc o charakterze:

- Psychicznym - 17 osób, w tym 9 osób także doznało równocześnie przemocy fizycznej i jedna ekonomicznej
- Fizycznym - 10 osób, w tym także 9 osób doświadczających jednocześnie przemocy psychicznej i jedna ekonomicznej

W tej liczbie jest także ujęte troje dzieci, które doznały przemocy psychicznej, jak też dwoje z nich również przemocy fizycznej.

W trakcie pracy terapeutycznej z ofiarą przemocy, głównym celem wsparcia było wzmocnienie jej poczucia wartości, podniesienie motywacji do zmian w życiu i wiary w swoje możliwości, pracowanie nad mechanizmami przemocy. Najczęściej skutkowało to podjęciem przez daną osobę działań mających na celu trwałe i skuteczne poradzenie sobie z przemocą.

W przypadku pozostałych osób, które zgłosiły się ze swoimi problemami osobistymi, po przeprowadzeniu wywiadów i postawieniu diagnoz, osobom i rodzinom zaproponowano różne działania w ramach poradnictwa specjalistycznego: psychoedukację, poradnictwo prawne, poradnictwo w zakresie możliwości pomocy ze strony innych instytucji i placówek, terapię indywidualną, terapię małżeńską, terapię rodzinną i konsultacje.

Na rzecz osób w kryzysie, które zwróciły się o pomoc, w ramach poradnictwa specjalistycznego zrealizowano 889 jednostek pomocowych, w tym udzielono:

- 152 porad,
- 175 konsultacji,
- 562 sesji terapeutycznych.

W ramach poradnictwa specjalistyczno-psychologicznego dla osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej z powodu wystąpienia przemocy domowej zrealizowano 82 jednostki pomocowe, w tym udzielono:

- 14 porad psychologicznych;
- 15 konsultacji psychologicznych;
- 53 sesji terapeutycznych.

Liczba osób korzystających z usług Ośrodka Interwencji Kryzysowej w ramach poradnictwa prawnego wyniosła 28 osoby, gdzie udzielono 50 porad prawnych, w tym 5 porad udzielono z powodu wystąpienia przemocy domowej.

7. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej

Osoby dotknięte przemocą domową mogą znaleźć się w trudnej sytuacji osobistej, która będzie wymagać zastosowania wobec nich nadzwyczajnych form pomocy. W takiej sytuacji będziemy mieć do czynienia z potrzebą podjęcia procedury interwencji kryzysowej polegającej na zastosowaniu zespołu interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu wraz z zapewnieniem schronienia.

Jej celem będzie przywrócenie zgłaszającym się osobom równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z powstałym problemem, a dzięki temu zapobieganie przejścia reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej, co wymagać będzie udzielenia natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, a w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Schronienie do 3 miesięcy zapewnia hostel dla ofiar przemocy domowej funkcjonujący w Kraśniku przy ul. Oboźnej 38. Hostel to miejsce tymczasowego zakwaterowania o standardzie różniącym się od hotelu. Hostel funkcjonuje na podstawie Zarządzenia nr 8/2017 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania Hostelu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Kraśniku mieszczącego się przy ul. Oboźnej 38, 23-200 Kraśnik.

W Hostelu zorganizowane są warunki do tymczasowego zamieszkania. Jednocześnie mogą tam przebywać cztery osoby indywidualne lub jedna rodzina na czas do trzech miesięcy, w skrajnych przypadkach do pół roku. Decyzję o skierowaniu do Hostelu wydaje dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku. W roku 2024 skorzystało z tej formy schronienia dwie rodziny. Jedna rodzina (matka i dziecko), którym to pobyt w Hostelu został zapewniony od 01.01.2024 r. do 30.04.2024 r.. Natomiast od 04.11.2024 r do 31.12.2024 r. udzielono schronienia w ramach interwencji kryzysowej dla rodziny pogorzalców - dorosłego syna i jego matki.

8. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku zrealizowało kolejną edycję „Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową”. Głównym celem programu było przekazanie sprawcom przemocy wiedzy na temat ich osobistego problemu oraz na wyposażeniu tych osób w umiejętności niestosowania przemocy treningu umiejętności społecznych, asertywności oraz nauce konstruktywnego rozwiązywania sporów i korzystania ze wsparcia społecznego.

W miesiącach maj – sierpień 2024 roku odbyła się jedna edycja programu. O rozpoczęciu programu zostało zawiadomionych 43 sprawców przemocy. Centrum skierowało odpowiednie informacje w tym zakresie do Sądu Rejonowego, wszystkich zespołów interdyscyplinarnych działających przy ośrodkach pomocy społecznej na terenie powiatu, kuratorów. Do udziału w zajęciach zgłosiło się 14 osób. Uczestnikami programu byli mężczyźni w wieku od 20 lat do 76 lat pochodzący z terenu powiatu kraśnickiego. W większości przypadków były to osoby, które były sprawcami przemocy w stosunku do żon, dzieci, partnerek. Sporadycznie zdarzały się osoby, które stosowały przemoc w stosunku do rodziców. Program z wynikiem pozytywnym ukończyło 8 osób, pozostali ze względu na niską frekwencję na programie, uzależnienie od alkoholu oraz brak motywacji nie ukończyli programu - 4 osoby. Jeden z uczestników mimo 100% obecności na programie otrzymał zaświadczenie negatywne ze względu na łamanie zasad kontraktu i stawanie przemocy domowej będąc uczestnikiem programu.

Program korekcyjno – edukacyjny realizowany był według następujących etapów : diagnoza przemocy, spotkania grupowe, nawiązywanie współpracy z rodziną i środowiskiem lokalnym. Zajęcia edukacyjne w ramach programu obejmowały

15 spotkań grupowych po 4 godziny i minimum 2 godziny spotkań indywidualnych dla każdego uczestnika.

W 2024 roku program na terenie powiatu prowadzony był przez dwie osoby ze względu na wysoki poziom zaprzeczania i manipulacji ze strony uczestników. Osoby, które prowadziły program posiadały przygotowanie do pracy korekcyjno-edukacyjnej wymagane przepisami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w sprawie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

9. Oddziaływanie na sprawców przemocy poprzez opracowywanie i realizację programu psychologiczno- terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W roku 2024 Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku nie realizowało „Powiatowego programu psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie” z uwagi na brak osób chętnych do udziału w programie.

10. Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej. Doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu

Umieszczenie w ustawie o pomocy społecznej zadania o nazwie szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu miało na celu uczynić z powiatowych centrów pomocy rodzinie wyspecjalizowane ośrodki edukacyjne dla kadr pomocy społecznej. Przez kilka lat zadanie to realizowano w sposób systematyczny, w odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez ośrodki pomocy społecznej.

Jednak od jakiegoś czasu obserwujemy na rynku usług szkoleniowych zjawisko specjalizacji tematycznych i profesjonalizacji metod przekazywania treści. Wiodącą rolę na rynku przejęły podmioty szkoleniowe, które w ramach prowadzonej działalności gospodarczej dysponują profesjonalną kadrą wykładowców. W roku 2024 również szkolenia zawodowe były organizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

w Lublinie, w których brali udział pracownicy PCPR w Kraśniku i jednostki pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego.

Pracownicy PCPR posiadają stosowne uprawnienia i kwalifikacje do wykonywania czynności na danym stanowisku pracy. Należy podkreślić, że pracownicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, spotkaniach związanych z bieżącą działalnością jednostki.

W roku 2024 pracownicy PCPR brali udział w następujących szkoleniach stacjonarnych oraz szkoleniach on-line, konferencjach, forach na następujące tematy:

- Mobbing, molestowanie seksualne i dyskryminacja – przeciwdziałanie oraz procedury wymagane w miejscu pracy,
- Studium przeciwdziałania przemocy domowej,
- System EZD w administracji publicznej – wdrażanie i dobre praktyki,
- Sprawozdania finansowe urzędów, jednostek budżetowych i budżetu za 2023 r.,
- Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego 1000 zł,
- Dzieci cudzoziemskie w pieczy zastępczej,
- Wzmacnianie lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wsparcie zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno – pomocowych,
- Niebieska Karta,
- Rada Użytkowników Centralnego Rejestru Pieczy Zastępczej,
- Standardy ochrony małoletnich.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku włączyło się w ogólnopolską kampanię „Dzieciństwo bez przemocy”, która była wyrazem sprzeciwu wobec krzywdzenia dzieci. Jej podstawowym celem było zwrócenie uwagi na problem przemocy wobec dzieci oraz konieczności odpowiedniego na nią reagowania. Kampania rozpoczęła się 8 października 2024 r. i trwała do 19 listopada 2024 r. Kampania organizowana była przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę oraz Krajową Koalicję na rzecz Ochrony Dzieci. Głównym partnerem kampanii była Rzeczniczka Praw Dziecka. W ramach kampanii zostało przeprowadzone przez Katolickie Stowarzyszenie Pomocy Osobom Potrzebującym „AGAPE” szkolenie pod nazwą „*Pomoc i praca z dziećmi uwikłanymi w przemoc*” . Szkolenie było dedykowane dla przedstawicieli jednostek pomocy społecznej z terenu powiatu kraśnickiego, szkół ponadpodstawowych,

podstawowych i przedszkoli. Kolejnym szkoleniem przeprowadzonym w ramach kampanii było szkolenie dla rodzin zastępczych pod nazwą *Dziecko w centrum*. Szkolenie przeprowadzone zostało dzięki współpracy z Fundacją Sempre a Frente.

W siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku cyklicznie odbywają się także spotkania z dyrektorami i kierownikami powiatowych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. Podczas spotkań omawiane są możliwości współpracy na rzecz rozwoju pieczy zastępczej, integracji osób z niepełnosprawnościami i poprawy warunków ich życia oraz działań na rzecz seniorów w powiecie kraśnickim.

11. Orzekanie o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku, zwany dalej Zespołem, w roku 2024 realizował wnioski osób zainteresowanych ustaleniem niepełnosprawności, to jest trwałej lub okresowej niezdolności do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującej niezdolność do pracy i samodzielnej egzystencji. Orzekanie odbywało się w podziale na dwie grupy osób:

- orzekanie osób do 16 roku życia (dzieci i młodzież);
- orzekanie osób powyżej 16 roku życia.

W roku 2024 Zespół wydał 2471 orzeczeń osobom z grupy powyżej 16 roku życia, w tym:

- zaliczając do stopnia niepełnosprawności znacznego - 970 osób;
- zaliczając do stopnia niepełnosprawności umiarkowanego – 1174 osób;
- zaliczając do stopnia niepełnosprawności lekkiego - 268 osób;
- nie zaliczając do stopnia niepełnosprawności - 38 osób;
- odmawiając ustalenia stopnia niepełnosprawności - 21 osobom.

W roku 2024 Zespół wydał 244 orzeczeń osobom z grupy do 16 roku życia (dzieciom i młodzieży), w tym:

- zaliczając do osób niepełnosprawnych - 221 osób;

- nie zaliczając do osób niepełnosprawnych - 18 osób;
- odmawiając ustalenia niepełnosprawności – 5 osoba.

Ogółem zostało wydanych 2715 orzeczeń o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności. Posiadanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności uprawnia do korzystania z szerokiego zakresu form pomocy, ulg, bądź uprawnień w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej: zatrudnienia w warunkach pracy chronionej lub zakładach aktywności zawodowej. Ponadto osoby niepełnosprawne mogą korzystać z usług pomocy społecznej, świadczeń socjalnych i opiekuńczych, z ulg podatkowych i komunikacyjnych, mają prawo do zwolnień z różnego rodzaju opłat na podstawie odpowiednich przepisów.

W roku 2024 Zespół przyjął 2978 wniosków w celu ustalenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności, w tym:

- Od osób powyżej 16 roku życia, 2707 wniosków w następującym celu:
 - odpowiedniego zatrudnienia - 542 wnioski;
 - odbycia szkolenia - 4 wniosków;
 - uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej - 32 wniosków;
 - konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - 282 wniosków;
 - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych) - 1027 wniosków;
 - uzyskania zasiłku stałego - 0 wniosków;
 - uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego - 463 wniosków;
 - uzyskania karty parkingowej - 300 wniosków;
 - inne (w tym świadczenie pielęgnacyjne, wydanie legitymacji) –57 wniosków.
- Od osób do 16 roku życia 271 wniosków w następującym celu:

- uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego - 135 wnioski;
- uzyskanie zasiłku stałego (świadczenia pielęgnacyjnego) - 125 wnioski;
- inne - 11 wnioski.

Potwierdzeniem posiadania orzeczenia o niepełnosprawności jest legitymacja osoby niepełnosprawnej. Organem uprawnionym do jej wydania jest Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku.

W 2024 roku wydano 484 legitymacji, w tym 30 osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności i 454 osobom po 16 roku życia, na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności.

W 2024 roku wydano 663 kart parkingowych, w tym 3 dla placówek zajmujących się opieką rehabilitacyjną lub edukacyjną osób niepełnosprawnych, mających znacznie ograniczoną możliwość poruszania się.

W Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Kraśniku w 2024 roku obsłużono około 14 000 interesantów. W roku 2024 w skład komisji orzekającej wchodziło lekarze następujących specjalności: specjalista chorób wewnętrznych, specjalista chorób wewnętrznych-onkolog, specjalista internista-reumatolog, specjalista ortopeda, specjalista otolaryngolog, psychiatra, dwóch neurologów, okulista, dwóch pediatrów, a także pracownicy socjalni, doradcy zawodowi, psycholodzy i pedagodzy. Wydatki Zespołu były finansowane w ramach dotacji otrzymywanej od Wojewody Lubelskiego.

12. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Niepełnosprawność określana jest jako długotrwały stan, w którym występują pewne ograniczenia w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka. Ograniczenia te spowodowane są na skutek obniżenia sprawności funkcji fizycznych lub psychicznych. Jest to także uszkodzenie, czyli utrata lub wada psychiczna, fizjologiczna, anatomiczna struktury organizmu. Utrata ta może być całkowita, częściowa, trwała lub okresowa, wrodzona lub nabyta, ustabilizowana lub progresywna.

PCPR realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami, które zostały wskazane w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r.

o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych jako zadania własne powiatu.

Rehabilitacja społeczna jest współcześnie systemem wielu instrumentów oddziaływania skierowanych do osób z niepełnosprawnościami, które mają na celu wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w pokonywaniu barier jakie istnieją w relacjach ze społeczeństwem, w pokonywaniu ograniczeń w dostępie do pracy, nauki, wypoczynku, komunikacji, kontaktów interpersonalnych.

Rehabilitacja społeczna służy osobom z niepełnosprawnościami w organizowaniu aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym w myśl obowiązującej zasady równości szans i niedyskryminacji ze względu na posiadane niepełnosprawności. Ma umożliwić nieskrępowany dostęp do wytworów współczesnej technologii i cywilizacji w celu podniesienia jakości życia tych osób do akceptowalnego indywidualnie poziomu oraz udzielić na ten cel wsparcia finansowego redukującego część wydatków ponoszonych w związku ze zwiększonymi kosztami funkcjonowania z niepełnosprawnością.

Działania z zakresu rehabilitacji społecznej realizowane przez powiat były kierowane do osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w kilku obszarach pomocy. Na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej samorząd powiatowy otrzymał środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). PCPR w Kraśniku jako realizator zadań z zakresu rehabilitacji społecznej **na ten cel w roku 2024 wykorzystał środki finansowe w wysokości 2.586.433,36 złotych**. Wysokość środków finansowych przeznaczonych na poszczególne rodzaje zadań przedstawia Tabela nr 3.

Tabela nr 3. Wykorzystanie w roku 2024 środków PFRON przyznanych algorytmem dla powiatu kraśnickiego na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wskazanych w ustawie

Lp.	Nazwa zadania	Plan finansowy (w zł)	Wykorzystanie środków (w zł)
1.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych art. 35a ust.1 pkt 7 lit. a ustawy	641.193,00	641.193,00
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c ustawy	957.790,00	957.765,75
3.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się, technicznych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy	424.603,00	424.603,00
4.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy	45.507,00	45.507,00
5.	Dofinansowanie działania warsztatu terapii zajęciowej art. 35a ust. 1 pkt 8 ustawy	1.179.360,00	1.179.360,00
6.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. f ustawy	0,00	0,00
Ogółem rehabilitacja społeczna		2.586.516,00	2.586.433,36

Źródło: dane własne PCPR w Kraśniku

Posiadane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku środki finansowe PFRON umożliwiły realizację potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które zostały ocenione na podstawie liczby złożonych wniosków. Stopień zaspokojenia zgłoszonych potrzeb, to jest liczba zrealizowanych wniosków oraz wartość udzielonego dofinansowania osobom z niepełnosprawnościami, które ilustruje Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Wnioski złożone i zrealizowane w ramach wszystkich zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2024

Lp.	Tytuł zadania	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane	
			liczba	kwota (zł)
1.	Uczestnictwo w turnusach rehabilitacyjnych	284	253	641.193,00
2.	Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki	599	523	957.765,75
	<i>a) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny</i>	40	35	72.629,80
	<i>b) sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających</i>	1	0	0,00
	<i>c) zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze</i>	559	488	885.135,95
3.	Likwidacja barier funkcjonalnych – ogółem	67	57	424.603,00
	<i>a) architektonicznych</i>	39	35	373.000,00
	<i>b) technicznych</i>	12	7	25.999,00
	<i>c) w komunikowaniu się</i>	16	15	25.604,00
4.	Organizacja sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	15	15	45.507,00
5.	Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika	0	0	0,00
	Dofinansowanie działania	1.179.360,00		

6.	Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie – liczba miejsc statutowych 35	
Ogółem		2.586.433,36

Źródło: dane własne PCPR w Kraśniku

1) Dofinansowanie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

Turnusy rehabilitacyjne odgrywają ważną rolę w popularyzacji i rozwoju różnych form rehabilitacji społecznej, leczniczej i zawodowej w Polsce. Stanowią zorganizowaną formę aktywnej rehabilitacji, połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa sprawności psychofizycznej oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników, między innymi poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także poprzez udział w innych zajęciach przewidzianych programem turnusu.

W 2024 roku dofinansowanie zostało udzielone dzieciom, młodzieży i osobom dorosłym, które posiadały aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. Osoby niepełnosprawne kierowane były do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym na wniosek lekarza. Ze środków PFRON dofinansowano również pobyt opiekuna osoby niepełnosprawnej, gdy jego obecność na turnusie wynikała z wyraźnego i uzasadnionego zalecenia lekarskiego.

W 2024 roku PCPR w Kraśniku na realizację zadania otrzymało środki finansowe w wysokości 641.193,00 zł. Środki finansowe w tej wysokości stanowiły ok 97% potrzeb finansowych wynikających ze złożonych 284 wniosków. Otrzymane środki umożliwiły udzielenie dofinansowania na kwotę 641.193,00 zł dla 253 osób niepełnosprawnych i 72 opiekunów. Dwadzieścia dziewięć osób z niepełnosprawnościami również otrzymało dofinansowanie ale z powodu problemów zdrowotnych zrezygnowało z przyznanego dofinansowania. Dwie osoby z niepełnosprawnościami zrezygnowało z ubiegania się o dofinansowanie przed przyznaniem dofinansowania.

2) Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom z niepełnosprawnościami na podstawie odrębnych przepisów

Niepełnosprawność człowieka wynika z wielu uwarunkowań, do których z pewnością można by zaliczyć wypadki drogowe, urazy i skutki chorób przewlekłych. Wobec takiej sytuacji pozytywnym przejawem troski o dobro osoby z niepełnosprawnościami jest gwarancja i dostępność świadczeń, które są niezbędne dla zapewnienia dobrej jakości życia.

a) zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny (osoby indywidualne)

W ramach tego zadania pomoc osobie z niepełnosprawnościami polegała na udzieleniu dofinansowania do zakupu sprzętu wspomagającego proces rehabilitacji, niezbędnego do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mających na celu osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby z niepełnosprawnościami możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania, poprawę jakości życia, integrację społeczną z uwzględnieniem potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Możliwe było dofinansowanie kosztów zakupu takiego sprzętu jak: rower rehabilitacyjny stacjonarny, trenażer eliptyczny, ergometr, urządzenie do hydromasażu, łóżko rehabilitacyjne, piłki rehabilitacyjne, trenery dłoni, pufy, wałki, kliny, maty rehabilitacyjne, stepper eliptyczny oraz inne przedmioty i urządzenia nie wymienione wyżej, których zakup uzasadniony był potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności.

Dofinansowanie przyznawane było w oparciu o aktualne, ważne jeden miesiąc zaświadczenie lekarskie, zgodne z indywidualnymi potrzebami i możliwościami osoby z niepełnosprawnościami, uzasadniające potrzebę prowadzenia rehabilitacji w warunkach domowych, przy użyciu takiego sprzętu.

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby z niepełnosprawnościami (lub ich opiekunowie prawni), stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.

Wysokość dofinansowania wynosiła do 60% kosztów sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia¹. Osoba z niepełnosprawnością mogła złożyć wniosek w każdym czasie.

¹ przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w poprzednim kwartale od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym

W roku 2024 do PCPR złożono 40 wniosków. Ostatecznie udzielono dofinansowania 35 wnioskodawcom. Pięciu wniosków nie zrealizowano z powodu zgonu wnioskodawców (2), rezygnacji (2) oraz odstąpienia od umowy (1). Dofinansowano zakup: łóżek rehabilitacyjnych, bieżni, rowerów rehabilitacyjnych, klocków rehabilitacyjnych, ławki grawitacyjnej, atlasu, orbitreka oraz rotora.

b) sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalność związaną z rehabilitacją osób z niepełnosprawnością przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku oraz udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie przedsięwzięcia w wysokości nie objętej dofinansowaniem ze środków PFRON. Wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON można było składać w terminie do dnia 30 listopada 2023 roku. Wysokość dofinansowania wynosiła do 50% kosztów sprzętu, nie więcej jednak niż do wysokości pięciokrotnego przeciętnego wynagrodzenia. Przedmiot i zasady dofinansowania były takie same jak w przypadku pomocy dla osób indywidualnych. We wskazanym terminie złożony został jeden wniosek, jednak nie spełniał wymogów formalnych, w związku z powyższym został rozpatrzony negatywnie.

c) zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Pomoc ze strony PCPR obejmowała dofinansowanie lub refundację kosztów zaopatrzenia osób z niepełnosprawnością w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze takie jak: aparaty słuchowe, pieluchomajtki, cewniki, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne, balkoniki i podpórki, protezy piersi, krtani, kończyn dolnych i górnych, laski łokciowe, szkła korekcyjne, cewniki, indywidualne przedmioty pionizujące, materace przeciwodleżynowe, itp.

Warunkiem udzielenia pomocy było złożenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku wniosku wraz z następującymi dokumentami:

Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 ze zm.)

- oryginał faktury (wystawionej w roku 2023 lub 2024) na osobę z niepełnosprawnością jako dowód potwierdzający dokonanie zakupu danego przedmiotu ortopedycznego lub środka pomocniczego, z wyszczególnionym limitem i odpłatnością ze strony Narodowego Funduszu Zdrowia;

- kopia zrealizowanego zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze potwierdzona za zgodność przez świadczeniodawcę realizującego zlecenie;
- orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne,
- klauzula informacyjna.

Możliwe było również przedłożenie kopii zlecenia na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze wraz z ofertą określającą cenę nabycia przedmiotu, z wyszczególnionym limitem Narodowego Funduszu Zdrowia i kwotą udziału własnego.

Pomoc finansowa obejmowała zarówno dzieci jak i osoby dorosłe. Tak jak w latach poprzednich, najczęściej składano wnioski na dofinansowanie kosztów zakupu aparatów słuchowych i pieluchomajtek. Złożono łącznie 559 wniosków, w tym 92 wnioski dotyczyły dzieci. Pozytywnie rozpatrzono 488 wniosków, 408 wniosków nie zrealizowano z powodu braku środków finansowych. Pozostałe 31 nie zostało zrealizowanych ze względu na rezygnację wnioskodawców z ubiegania się o dofinansowanie – 1, zgon wnioskodawców – 27 lub negatywne rozpatrzenie formalne - 3.

3) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych

Rehabilitacja społeczna ma służyć osobom z niepełnosprawnością do organizowania możliwości aktywnego uczestniczenia i działania w życiu społecznym. Jest systemem wielu instrumentów oddziaływania, które wspierają osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny w pokonywaniu barier w relacjach ze społeczeństwem, w pokonywaniu ograniczeń w dostępie do pracy, nauki, wypoczynku, komunikacji, kontaktów interpersonalnych. Ma pomóc organizować dostęp do wytworów współczesnej technologii i cywilizacji. Ma podnieść jakość życia osób z niepełnosprawnością oraz udzielić wsparcia finansowego redukującego część wydatków ponoszonych w związku ze zwiększonymi kosztami funkcjonowania osób z niepełnosprawnością.

Posiadane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku środki finansowe PFRON umożliwiły realizację potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Stopień

zaspokojenia zgłoszonych potrzeb, to jest liczba zrealizowanych wniosków i wartość udzielonego dofinansowania osobom niepełnosprawnym, który ilustruje Tabela nr 5.

Tabela nr 5. Wnioski złożone i zrealizowane w ramach wszystkich zadań z zakresu rehabilitacji społecznej w roku 2024

Lp.	Opis zadania	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane	
			liczba	kwota (zł)
1.	Likwidacja barier funkcjonalnych – ogółem	67	57	424.603,00
	a) architektonicznych	39	35	373.000,00
	b) technicznych	12	7	25.999,00
	c) w komunikowaniu się	16	15	25.604,00

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

a) Likwidacja barier architektonicznych

Do najbardziej uciążliwych barier architektonicznych, które były przedmiotem likwidacji należały: wąskie drzwi, niedostosowane pomieszczenia higieniczno-sanitarne, wysokie progi, różnice poziomów pomiędzy pomieszczeniami, itp.

Dofinansowanie najczęściej dotyczyło:

- dostosowania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych poprzez wymianę wanny na brodzik z kabiną lub odpływ w posadzce;
- ułożenia terakoty antypoślizgowej;
- montażu oporęczowania, taboretu kąpielowego;
- podwyższenie sedesu i umywalki wraz z wymianą;
- likwidacji progów;
- przystosowania drzwi poprzez ich wymianę na szersze,
- wykonanie podjazdów.

Dofinansowaniu nie podlegały prace o charakterze remontowo - wykończeniowym, które nie wpływały na poprawę funkcjonowania osoby mającej trudności w poruszaniu się, lecz decydowały o podniesieniu estetyki pomieszczeń, takie jak: malowanie, instalacje elektryczne,

obudowa pionów kanalizacyjnych, ułożenie glazury, ocieplenie budynku, itp. Realizacja wniosków następowała w miarę posiadanych środków finansowych. Dofinansowanie przekazywano zgodnie z warunkami określonymi w umowach, po dokonaniu końcowych odbiorów wykonanych robót.

b) Likwidacja barier w komunikowaniu się

Bariery w komunikowaniu się są to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobom z niepełnosprawnością samodzielne funkcjonowanie w społeczeństwie. Problem ten dotyczy w szczególności osób z dysfunkcją narządu słuchu, mowy lub wzroku, mających trudności w swobodnym porozumiewaniu się lub przekazywaniu informacji. W roku 2024 ze środków PFRON dofinansowano: komputery oraz zestawy MÓWIK z tabletem oraz telefon dla osoby słabowidzącej.

c) Likwidacja barier technicznych

Bariery techniczne to utrudnienia w codziennym funkcjonowaniu człowieka wskutek braku odpowiednio przystosowanych urządzeń technicznych do rodzaju niepełnosprawności. Likwidacja tych barier służyła zwiększeniu możliwości funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w środowisku, co odbywało się poprzez inwestycje w sprzęt techniczny.

W roku 2024 środki PFRON umożliwiły dofinansowanie zakupu podnośników transportowo - kąpielowych, roweru trójkołowego, roweru tandem, schodołazów gąsienicowych.

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością

Pomoc dotyczyła dofinansowania realizacji różnych form działalności programowej organizacji pozarządowych prowadzonej na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie wspierania i promocji edukacji kulturalnej, działań w zakresie sportu i turystyki, spotkań o charakterze edukacyjnym i integracyjnym. W roku 2024 z dofinansowania skorzystały organizacje pozarządowe wymienione w Tabeli nr 6.

Tabela nr 6. Dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób z niepełnosprawnością w roku 2024

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Nazwa zadania	Kwota dofinansowania w zł
1.	Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER” w Gościeradowie	Dzień Dziecka	3480,00
2.	Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER” w Gościeradowie	Wieczera Wigilijna	3000,00
3.	Stowarzyszenie „Bez Granic”	Zabawa andrzejkowa „Co wosk pokaże”	1800,00
4.	Stowarzyszenie „Bez Granic”	Dzień Rodziny	3300,00
5.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Kraśniku	Wycieczka Kurowzęki-Baranów Sandomierski-Sandomierz	2745,00
6.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Kraśniku	Wycieczka do Warszawy	2640,00
7.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Kraśniku	Wycieczka na Ziemię Kłodzką	7122,00

8.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Oddział Rejonowy w Kraśniku	„Światowy Dzień Seniora”	3360,00
9.	Polski Związek Niewidomych Okręg Lubelski	Dzień Białej Laski	3000,00
10.	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „POMOCNA DŁOŃ” w Popkowicach	Warsztaty Teatralne „Wspólne Pasje”	1080,00
11.	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „POMOCNA DŁOŃ” w Popkowicach	„Czerwony Autobus” wycieczka turystyczna połączona z warsztatami „Od ziarenka do bochenka”	2580,00
12.	Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Osób Starszych i Niepełnosprawnych „POMOCNA DŁOŃ” w Popkowicach	Spotkanie integracyjne „Święto pieczonego ziemniaka”	960,00
13.	Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci „RAZEM”	Turniej Piłki Koszykowej Olimpiad Specjalnych	2000,00
14.	Kraśnickie Stowarzyszenie „Senior na Czasie”	Wycieczka Białystok - Augustów	7000,00
15.	Kraśnickie Stowarzyszenie „Senior na Czasie”	Wieczór Poezji Andrzejkowej	1440,00
Dofinansowanie ze środków PFRON		45507,00	

Źródło: materiały własne PCPR w Kraśniku

5) Dofinansowanie usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika

O dofinansowanie mogły ubiegać się osoby z niepełnosprawnością posiadające ważne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, jeżeli było to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności, a usługa umożliwiała lub w znacznym stopniu ułatwiała osobie z niepełnosprawnością wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontakt z otoczeniem.

Dofinansowanie nie przysługiwało:

- jeżeli podmiot ubiegający się o dofinansowanie miał zaległości wobec Funduszu lub podmiot ten był, w ciągu trzech lat przed złożeniem wniosku stroną umowy o dofinansowanie ze środków Funduszu, rozwiązanej z przyczyn leżących po stronie tego podmiotu,
- gdy wniosek był niekompletny,
- jeżeli dane zawarte we wniosku były niezgodne z prawdą.

Wysokość dofinansowania usług tłumacza języka migowego lub tłumacza przewodnika nie mogła być niższa niż 2% przeciętnego wynagrodzenia za godzinę świadczenia. Wnioski można było składać przez cały rok kalendarzowy. W roku 2023 do Centrum nie wpłynęły wnioski o dofinansowanie w ramach tego zadania.

6) Dofinansowanie kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie

Od dnia 01.01.2020 roku Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie jest prowadzony przez Stowarzyszenie Wspomagania Osób Niepełnosprawnych „RES SACRA MISER” w Gościeradowie.

Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie zwany dalej WTZ jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom z niepełnosprawnością, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej, w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia.

Uczestnictwo w WTZ jest jedną z podstawowych form aktywności osobistej, wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób

z niepełnosprawnościami w celu pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Odbywa się przy zastosowaniu technik terapii zajęciowej, zmierzających do rozwijania:

- umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej;
- psychofizycznych sprawności oraz podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych, umożliwiających uczestnictwo w szkoleniu zawodowym albo podjęcie pracy.

Terapię zajęciową w WTZ realizuje się na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji, w którym określa się:

- formy rehabilitacji;
- zakres rehabilitacji;
- metody i zakres nauki umiejętności zawodowych;
- formy współpracy z rodziną lub opiekunami;
- planowane efekty rehabilitacji;
- osoby odpowiedzialne za realizację programu rehabilitacji.

W roku 2024 uczestnikami warsztatu były osoby niepełnosprawne posiadające aktualne orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Wskazanie do uczestnictwa w WTZ przyznawane jest osobie niepełnosprawnej w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zajęcia w WTZ prowadzone były w sześciu pracowniach: rozwijania umiejętności zawodowych, arteterapii i rękodzieła, manufaktury, stolarsko-konserwatorskiej, rozwijania umiejętności społecznych i samoobsługi, informatyczno-poligraficznej.

W roku 2024 w procesie rehabilitacyjnym uczestniczyło 35 osób, mieszkańców gmin naszego powiatu, rehabilitowanych z powodu dysfunkcji narządu ruchu, upośledzenia umysłowego, schorzeń psychicznych i neurologicznych. Uczestnicy mieli zapewniony bezpłatny dowóz na zajęcia oraz powrót do domu. Koszty działalności WTZ były współfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

Niepełnosprawnych i ze środków samorządu powiatowego. Udział samorządu powiatowego wyniósł 14,81 % kosztów całkowitych.

WTZ jest finansowany za pośrednictwem PCPR w Kraśniku przez PFRON i samorząd powiatowy. Na działalność WTZ w roku 2024 wydatkowano środki finansowe w wysokości 1.384.401,00 zł, z czego: środki PFRON – 1.179.360,00 zł (85,19%), środki powiatu – 205.041,00 zł (14,81%). Miesięczny koszt uczestnictwa w WTZ jednej osoby wyniósł 3.296,19 złotych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku co najmniej raz w roku ma obowiązek przeprowadzenia kontroli działalności WTZ. W roku 2024 taka kontrola miała miejsce w dniach : 28 listopada - 09 grudnia i swoim zakresem obejmowała wybrane obszary działalności warsztatu określone w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej, umowie z dnia 02 stycznia 2020 roku w sprawie dofinansowania kosztów działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zmienionej aneksem nr 16 z dnia 03 kwietnia 2024 roku oraz umowie z dnia 13 stycznia 2020 roku w sprawie współfinansowania przez powiat kraśnicki działalności Warsztatu Terapii Zajęciowej w Gościeradowie, zmienionej aneksem nr 9 z dnia 10 stycznia 2024 roku.

13. Program pilotażowy „Aktywny samorząd”

W roku 2024 Centrum po raz kolejny realizowało program pomocy osobom z niepełnosprawnościami pod nazwą „Aktywny samorząd”, który jest ważnym rozwiązaniem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Cele szczegółowe programu to:

- przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do społeczeństwa informacyjnego;
- przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie

barier

w poruszaniu się oraz barier transportowych;

- umożliwienie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
- poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
- zwiększenie niezależności oraz szans na aktywizację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnością poprzez poprawę dostępności do wentylacji domowej pod koncentrator tleny lub respiratorem.

W 2024 roku program obejmował następujące moduły i obszary wsparcia:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową,

w tym:

1) **Obszar A** - likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1,4 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu;

Zadanie 2,3 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy.

2) **Obszar B** – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1,3,4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania;

Zadanie 2 - dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania;

Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego;

3) **Obszar C**- likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;

Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny;

Zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny;

Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego;

4) **Obszar D** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

5) **Obszar E** - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym

Warunki uczestnictwa w programie i dostępu do danej formy pomocy zostały określone osobno dla każdego modułu, obszaru i zadania, co pozwoliło na zindywidualizowanie zakresu i charakteru pomocy. Program jest w trakcie realizacji. Zakończenie i rozliczenie środków przewidziane jest do dnia **15 kwietnia 2025 roku**.

W ramach realizacji **Modułu I** wszystkie środki zostały wypłacone.

W ramach realizacji **Modułu II** zostały wypłacone wszystkie środki dotyczące semestru letniego. Wpłaty w Module II dokonywane są w sposób częściowy. Dotychczas, za semestr zimowy wypłacono beneficjentom programu czesne, natomiast dodatek zostanie wypłacony po dostarczeniu dokumentów wynikających z podpisanych umów.

Rodzaj i wielkość pomocy udzielonej w roku 2024 osobom niepełnosprawnym przez PCPR w ramach tego programu ilustruje tabela nr 7.

Tabela nr 7. Realizacja w roku 2024 programu „Aktywny samorząd”

Lp.	Moduł programu	Obszar programu, Numer i nazwa zadania w ramach obszaru.	Liczba złożonych wniosków	Wnioski zrealizowane (na dzień 25.02.2025r.)	
				liczba	kwota (w zł)
1.	Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową	Obszar A - likwidacja bariery transportowej. Zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu	4	4	66.621,40
2.		Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.	9	9	74.197,90
3.		Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.	1	1	2.200,00
4.		Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Zadanie 3 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.	1	1	8.550,00

5.	Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.	2	2	9.718,20
6.	Obszar B - likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym. Zadanie 5 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego.	2	2	3.300,00
7.	Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się. Zadanie 1 - pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.	5	5	84.055,00
8.	Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się. Zadanie 2 - pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	6	6	17.110,00
9.	Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się. Zadanie - 3 pomoc zakupie protezy kończyny w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne	1	1	82.500,00

10.		Obszar C - likwidacja barier w poruszaniu się. Zadanie 5 - pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego.	4	2	14.400,00
11.		Obszar D - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	1	1	1.666,44
12.		Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej	74	69	27.300,00
13.	Moduł II pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym		48	31	135.026,00
RAZEM:			158	134	526.644,94

Źródło: dane PCPR w Kraśniku

14. S- A -M – Samodzielność - Aktywność - Mobilność

1) Mieszkanie dla absolwenta

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta.

Beneficjentem Programu może być osoba, która spełnia warunki:

- a) posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;

- b) posiada status absolwenta szkoły podstawowej, ponadpodstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- c) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- d) złoży oświadczenie, że nie jest właścicielem mieszkania ani nie przysługuje mu spółdzielcze prawo do lokalu mieszkalnego w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- e) złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Dofinansowanie udzielane jest maksymalnie na okres 60 miesięcy. Ma charakter degresywny i wynosi:

1. od 1 do 24 miesiąca- 100% kosztów najmu
2. od 25 do 42 miesiąca-70% kosztów najmu
3. od 43 do 60 miesiąca- 40% kosztów najmu

2) Dostępne mieszkanie

Celem Programu jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych.

Beneficjentem Programu może być osoba, która spełnia warunki:

- a) posiada orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowanie na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego;
- b) złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście na zewnątrz;
- c) złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- d) w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 lat.

Wysokość dofinansowania zależna jest od lokalizacji, w której nabywane jest mieszkanie i stanowi różnicę pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego.

Tabela nr 8 Wykorzystanie w roku 2024 środków PFRON przyznanych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej wskazanych w ustawie

Lp.	Nazwa zadania	Liczba złożonych wniosków	Liczba zrealizowanych wniosków	Plan finansowy (w zł)	Wykorzystanie środków(w zł)
1.	Mieszkanie dla absolwenta art.47 ust.1 pkt 4 ustawy	2	1	154.735,66	22.584,00
2.	Dostępne mieszkanie art.47 ust.1 pkt 4 ustawy	0	0	119.202,52	0,00

Źródło: dane PCPR w Kraśniku

15. Pomoc udzielana cudzoziemcom

Zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej: „Cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub przybywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach udziela się pomocy mającej na celu wspieranie procesu jego integracji, zwanej dalej „pomocą dla cudzoziemca”.

Pomocy dla cudzoziemca udziela starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca. Pomocy dla cudzoziemca udziela się na wniosek cudzoziemca złożony do starosty, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, w terminie 60 dni od dnia uzyskania przez cudzoziemca w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej lub uzyskania przez niego zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769 ze zm.). Wniosek cudzoziemca, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, obejmuje małoletnie dzieci cudzoziemca oraz jego małżonka, jeżeli uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub uzyskali zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach.

Pomocy dla cudzoziemca udziela się w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy i jest realizowana w ramach indywidualnego programu integracji, uzgodnionego między powiatowym centrum pomocy rodzinie a cudzoziemcem. Pomoc dla cudzoziemca nie przysługuje cudzoziemcowi będącemu małżonkiem obywatela polskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku realizowało zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej obejmujące pomoc cudzoziemcom i udzieliło w 2024 roku pomocy finansowej i pomocy w formie pracy socjalnej osobom, które uzyskały ochronę uzupełniającą. W okresie od 01.01.2024r. do 29.02.2024 r. na podstawie wydanych decyzji administracyjnych z pomocy w procesie integracji skorzystały 3 osoby z ochroną uzupełniającą. W 2024 roku w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku realizowało jeden Indywidualny Program Integracji.

Indywidualny Program Integracji, to instrument pomocy społecznej stanowiący formę realizacji pomocy, mającej na celu wspieranie procesu integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Polsce status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą. Jest to zatwierdzana przez wojewodę, a zawierana przez ubiegającego się o przyznanie pomocy cudzoziemca z powiatowym centrum pomocy rodzinie umowa dwustronna, która określa wysokość, zakres i formy pomocy dla danego podmiotu oraz wzajemne zobowiązania stron. Pomoc finansowa z otrzymanej na ten cel dotacji celowej z budżetu państwa wyniosła w 2024 roku 3.915,00 zł.

16. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

W roku 2024 PCPR prowadziło współpracę z organizacjami pozarządowymi w dwóch obszarach aktywności. Pierwszy obszar był bezpośrednio związany z realizacją zadania własnego powiatu o charakterze ponadgminnym w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Współpraca polegała na zleceniu przez Zarząd Powiatu w Kraśniku na podstawie ogłoszonego w roku 2022 konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w ramach umowy z dnia 12 stycznia 2023 r. Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce z siedzibą w Warszawie – Program SOS Wioski Dziecięce Kraśnik realizację zadania publicznego na lata 2023-2025 pod tytułem „*Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego i interwencyjnego wraz z zapewnieniem wspólnej obsługi ekonomiczno-administracyjnej i organizacyjnej w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2025r*”.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik, objął w roku 2024 swoimi działaniami, ukierunkowanymi na dobro dziecka i jego wszechstronny rozwój 85 wychowanków, którzy przebywali w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego i interwencyjnego .

W wyniku prowadzonej współpracy osiągnięto w 2024 r. następujące rezultaty:

- zapewniono opiekę i wychowanie łącznie 85 wychowankom;
- 30 wychowanków opuściło placówki, w tym 4 wychowanków usamodzielniało się;
- 60 wychowanków uczestniczyło w zajęciach wolnoczasowych;
- 53 wychowanków zostało objętych działaniami psychologicznymi i terapeutycznymi prowadzonymi przez psychologa w placówkach i Centrum Specjalistycznym.
- 6 wychowanków korzystało z preorientacji zawodowej;
- wśród 85 wychowanków nastąpił wzrost umiejętności społecznych i życiowych;
- 85 wychowankom zapewniono odpowiednie warunki mieszkaniowe, wyżywienie, odzież, środki czystości, nabycie umiejętności przygotowania posiłków przez wychowanków;
- 85 wychowankom zapewniono dostęp do opieki zdrowotnej;
- 85 wychowankom zapewniono dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych, rewalidacyjnych, rekreacyjnych, sportowych.

W roku 2024 na realizację zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej udzielono dotację w wysokości 3.922.800,00 zł. Organizacja pozarządowa wykorzystwała środki finansowe na poziomie 3.470.028,10 zł.

Na podstawie ogłoszonego w roku 2022 konkursu ofert na wsparcie realizacji zadania publicznego z zakresu pomocy społecznej Zarząd Powiatu w Kraśniku zlecił w ramach umowy z dnia 12.01.2023 r. Stowarzyszeniu SOS Wioski Dziecięce w Polsce z siedzibą w Warszawie – Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik realizację zadania publicznego na lata 2023 - 2025 pod tytułem „*Prowadzenie na terenie powiatu kraśnickiego mieszkań chronionych treningowych dla 5 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2025*”. Na rok 2024 dotacja przyznana została w wysokości 57.000,00 zł, wykorzystano kwotę 55.529,10zł. Mieszkanie chronione posiada 5 miejsc dla pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę zastępczą. Na dzień 31.12.2024 r. w mieszkaniu chronionym przebywały 5 osób. W ciągu roku 2024 z mieszkania korzystało rotacyjnie 7 osób.

Stowarzyszenie SOS Wioski Dziecięce w Polsce, Program SOS Wiosek Dziecięcych Kraśnik złożyło dwie oferty w trybie pozakonkursowym z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Pierwsza oferta dotyczyła realizacji zadania pt. „Wsparcie specjalistyczne wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu kraśnickiego”. Zadanie było skierowane do 11 wychowanków pieczy zastępczej i obejmowało: 48godz. zajęć rehabilitacyjnych, 84 godz. zajęć terapii SI. Zadanie było realizowane w okresie od 01.04.2024r. do 29.06.2024r. Kwota dotacji otrzymanej i wykorzystanej wyniosła 9600,00 zł.

Druga oferta dotyczyła realizacji zadania pt. „Oddziaływania terapeutyczne wobec wychowanków pieczy zastępczej z terenu powiatu kraśnickiego”. Zadanie było skierowane do 11 wychowanków pieczy zastępczej i obejmowało: 60 godz. zajęć neurologopedycznych, 36 godz. zajęć Snoezelen, 36 godz. zajęć psychologicznych. Zadanie było realizowane w okresie od 02.09.2024r. do 30.11.2024r. Kwota dotacji otrzymanej i wykorzystanej wyniosła 9540zł.

Kolejny obszar współpracy związany był z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Organizacje te prowadzą wielokierunkową działalność z zakresu rehabilitacji społecznej i są nastawione na popularyzowanie udziału osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin w działaniach o charakterze wspomagającym i integracyjnym. Działalność programowa tych organizacji jest wspierana pomocą finansową udzielaną przez PCPR w ramach posiadanych przez powiat kraśnicki środków finansowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W roku 2024 taka współpraca prowadzona była z 7 organizacjami, które zrealizowały 15 inicjatyw skierowanych do osób z niepełnosprawnościami.

Trzeci obszar współdziałania związany był ściśle z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych w środowisku jednostek pomocy społecznej. W tym zakresie aktywna działalność wspierała realizację zadań i usług udzielanych przez domy pomocy społecznej, Rodzinny Dom Dziecka w Kraśniku oraz Placówkę Opiekuńczą-Wychowawczą Nr 1 i Nr 2 w Kraśniku.

Starostwo Powiatowe wraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w marcu 2024 zorganizowało spotkanie pt. „Moc Kobiet NGO”. Spotkanie było skierowane do organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu kraśnickiego. Kolejne spotkanie odbyło się w listopadzie 2024 roku i również było współfinansowane przez Powiat Kraśnicki. Na spotkaniu pt. „NGO w Powiecie Kraśnickim” poruszone zostały

tematy dotyczące współpracy organizacji pozarządowych z samorządem, możliwe źródła finansowania oraz prawne aspekty działania organizacji pozarządowych.

Ostatni obszar współpracy związany był z realizowanym w naszym powiecie procesem partycypacji społecznej, który realizowany jest za pomocą narzędzi instytucjonalnych służących współdziałowi obywateli w procesach decyzyjnych dotyczących sfery zadań publicznych należących do kompetencji powiatu.

W tym zakresie PCPR współdziałało w roku 2024 z Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w Kraśniku, która funkcjonuje w oparciu o Ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych, która funkcjonuje przy Staroście Kraśnickim zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Corocznie PCPR jest koordynatorem opracowania, a następnie konsultacji rocznego programu współpracy powiatu kraśnickiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego oraz przygotowuje sprawozdanie z realizacji programu za rok poprzedni.

17. Monitorowanie realizacji zadań zawartych w dokumentach strategicznych pomocy społecznej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku, w roku 2024 koordynowało realizację programów strategicznych pomocy społecznej, do których należą:

- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025;
- Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025;
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025;
- Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2022-2024.

Informacje na temat koordynowania powyższych programów zostały sporządzone w formie raportów monitoringowych i będą przedmiotem oceny podczas Sesji Rady Powiatu w Kraśniku, w marcu 2025 roku.

II. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej

Prawidłowa realizacja zadań pomocy społecznej wymaga nie tylko zabezpieczenia w budżetach jednostek odpowiednich środków finansowych, ale również zapewnienia niezbędnych zasobów kadrowych, lokalowych, sprzętu i wyposażenia, materiałów biurowych, modernizacji i rozwoju systemu informatycznego. Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest prowadzony na bieżąco monitoring zakresu występowania problemów społecznych w powiecie, a także analizy zasobów PCPR i innych jednostek, niezbędnych do ich prawidłowego funkcjonowania. Analiza realizowanych na przestrzeni ostatnich lat zadań oraz sformułowane wnioski wypływające z oceny funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2024, pozwalają na sporządzenie wykazu potrzeb o wielorakim charakterze. Ich zaspokojenie pozwoli podnieść poziom i zakres udzielanej pomocy mieszkańcom powiatu kraśnickiego oraz pozytywnie wpłynąć na społeczny wizerunek pomocy społecznej organizowanej i realizowanej przez powiat kraśnicki.

Przyszłe potrzeby będą motywem poszukiwania nowych rozwiązań na rzecz zmniejszania rozmiarów i zasięgu problemów społecznych, przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców czy też obniżenia kosztów działalności własnej jednostki w myśl zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

Do istotnych potrzeb pomocy społecznej, które winny stać się przedmiotem podjęcia przez Zarząd Powiatu w Kraśniku prac koncepcyjnych nad ich zaspokojeniem w najbliższej perspektywie czasowej należy zaliczyć:

- zwiększenie nakładów finansowych na funkcjonowanie i rozwój domów pomocy społecznej prowadzonych przez powiat kraśnicki;
- systematyczne kształcenie kadr powiatowych jednostek pomocy społecznej w celu podnoszenia kompetencji zawodowych i osobistych wymaganych przy realizacji zadań;
- kontynuacja Programu *Aktywny Samorząd*;
- aplikowanie o środki w ramach programów osłonowych;
- aplikowanie o dostępne środki zewnętrzne, w tym Unii Europejskiej, na realizację zadań z obszaru pomocy społecznej;

- udzielanie cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, pomocy mającej na celu wspieranie procesu ich integracji;
- organizacja ośrodka interwencji kryzysowej w oparciu o aktualnie obowiązujące standardy funkcjonowania i oferowania pomocy;
- rozwój poradnictwa specjalistycznego;
- podjęcie wstępnej koncepcji nad zorganizowaniem wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo jednostki powiatu oraz uzyskania dla niej statusu zakładu aktywności zawodowej w celu zatrudniania osób z niepełnosprawnościami zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności.

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kraśniku dostrzega potrzeby związane z podniesieniem skuteczności rozwiązywania w powiecie kraśnickim problemu przemocy domowej. W tym zakresie za istotne należy przyjąć wdrożenie do realizacji następujących wniosków:

- zapewnienie finansowania pracownikom PCPR szkoleń zawodowych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, pracy ze sprawcami przemocy domowej, które będą miały na celu pogłębienie posiadanej wiedzy oraz zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji w zakresie realizowanego zadania,
- rozwijanie profilaktyki, pomocy i opieki dla osób, które są uwikłane w przemoc domową za pomocą różnego rodzaju akcji informacyjnych, kampanii społecznych.

III. Podsumowanie i wnioski

Podstawowy zakres aktywności jednostki związany był z organizacją i realizacją rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, wsparciem osób z niepełnosprawnościami, organizowaniem warunków działania domów pomocy społecznej, realizacją programów z zakresu polityki społecznej.

W roku 2024 racjonalnie gospodarowano środkami finansowymi Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, kierując pomoc finansową w pierwszej kolejności do osób o najwyższych potrzebach. W 2024 roku 26 pracowników PCPR w Kraśniku podniosło swoje kompetencje poprzez udział w szkoleniach.

PCPR prowadziło współpracę z zespołami doradczo - opiniującymi działającymi w obszarze pomocy i integracji społecznej. Konsultowano i opiniowano projekty uchwał rady powiatu i zarządu powiatu z *Powiatową Radą Działalności Pożytku Publicznego w Kraśniku i Powiatową Społeczną Radą do Spraw Osób Niepełnosprawnych* w sprawach

związanych z realizacją zadań publicznych powiatu. Prowadzono współpracę z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Lublinie, Powiatowym Urzędem Pracy w Kraśniku, ośrodkami pomocy społecznej, jednostkami samorządu terytorialnego z terenu powiatu kraśnickiego oraz spoza powiatu.

Starosta Kraśnicki przy pomocy PCPR sprawował w roku 2024 nadzór nad jednostkami pomocy społecznej. Przeprowadzono kontrole problemowe i okresowe w następujących powiatowych jednostkach pomocy społecznej :

- Beneficjenci programu „Aktywny Samorząd”;
- Warsztat Terapii Zajęciowej w Gościeradowie.

Realizowane były procedury zarządzania ryzykiem, które funkcjonują w celu zagwarantowania skuteczności i efektywności realizacji zadań finansowanych w ramach posiadanego budżetu. Przeprowadzono roczną ocenę zorganizowania i funkcjonowania kontroli zarządczej w roku 2024, formułując dla kierownika jednostki wnioski w kierunku podniesienia jakości działalności PCPR.

Przeprowadziliśmy nabór dzieci z rodzin zastępczych i Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Nr 1 i Nr 2 do udziału w kolonii letniej. Zorganizowano je w terminie 28.07.2024 r.- 06.08.2024 r. do Ośrodka Wypoczynkowego Willa Nad Rzeką, Szare 7, 34-360 Milówka, woj. śląskie. W kolonii letniej wzięło udział 37 dzieci. Kolonie zostały sfinansowane przez Lubelskie Kuratorium Oświaty w Lublinie.

Działalność PCPR w Kraśniku prowadzona była równolegle z ośrodkami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i z wieloma innymi podmiotami. Wszyscy nasi partnerzy społeczni organizowali pomoc dla osób i rodzin, w których niskie dochody, podeszły wiek, niepełnosprawność, choroba, przemoc domowa, bezradność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej upoważniały do okazania zainteresowania i zaoferowania wsparcia.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Kraśniku

mgr Katarzyna Wójtowicz